

BESTAANDE OPLOSSINGEN

Digitale fiscaliteit is niet (altijd) nieuw

De digitale economie belasten is geen nieuw fenomeen. Op internationaal en Europees niveau wordt al jaren hard gewerkt om een level playing field op fiscaal vlak te realiseren. Daarbij werd zo goed als mogelijk rekening gehouden met de nieuwe parameters van de digitale economie. Een overzicht.

Toen de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) in 2015 haar BEPS-actieplannen voorstelde, was Actiepunt 1 niet toevallig de 'Digitale Economie'¹. Er werd toen geoordeeld dat het niet haalbaar was om een set regels (en belastingen) uit te werken uitsluitend gericht op de digitale economie – de zgn. 'ringfencing'. Daarom hield de OESO ook in haar andere actiepunten rekening met het globale plaatje en mogelijk ook met de uitdagingen van de digitale economie voor de belastingssystemen in de verschillende landen, België inclusief.

Met het actieprogramma wil de OESO de strijd aanbinden met belastingontwijking, kunstmatige winstverschuivingen en oneerlijke fiscale concurrentie tussen landen. Ze doet dat onder meer door:

- de bestaande dubbelbelastingverdragen aan te passen en zgn. 'hybrid mismatches' (hybride structuren die kunnen leiden tot een niet-belasting van een deel van de winst) weg te werken;
- strenge CFC-regels op te leggen. Die 'Controlled Foreign Company'-regels moeten voorkomen dat belastingplichtigen hun inkomen via dochterbedrijven laten neerslaan in belastingparadijzen;
- de octrooi-aftrek (ook wel 'patent box' genoemd) aan te passen;
- nieuwe eisen op te leggen op het vlak van de documentatie van verrekenprijzen (transfer pricing of intra-groep-facturatie);
- de definitie van een vaste inrichting bij te sturen.

De nieuwe regels moeten de btw-fraude bij verkoop op afstand in de EU indijken

Het zou ons te ver leiden in deze REFLECT om al die punten in detail te bespreken. Daarom beperken we ons tot de actiepunten met de grootste impact op de digitale economie.

IMPACT BEPS OP DIGITALE ECONOMIE

Actie 7 van de BEPS-plannen past de definitie aan van een 'vaste inrichting'. Dat is belangrijk voor bijv. ondernemingen als Amazon. In het verleden waren distributiecentra immers geen vaste inrichting. BEPS zorgt er voor dat wanneer logistieke centra de corebusiness van de onderneming zijn, ze wel degelijk een vaste inrichting kunnen vormen. In dat geval moet er winst worden toegewezen aan die vaste inrichting en kan het land waar het logistieke centrum is gevestigd een deel van de winst belasten. Vandaar ook het belang van het toewijzen van winst en dus voor de verrekenprijzenproblematiek.

Door de aanpassingen aan de patentboxen (Actie 5) was België verplicht zijn octrooi-aftrek te hervormen. De belangrijkste wijziging daarbij was het belang van een 'nexus'. In mensentaal: de OESO eist dat er een directe link wordt gelegd tussen de gemaakte kosten voor onderzoek en ontwikkeling en de inkomsten ervan via een octrooi. Hierdoor kunnen 'lege' vennootschappen, zonder echte onderzoeksactiviteit en uitsluitend opgericht om patenten te behouden, de facto niet langer genieten van een belastingvoordeel.

¹ Het VBO-magazine REFLECT 'BEPS. Profit or Loss?' ging dieper in op alle ins en outs van BEPS (ga naar www.vbo.be/publicaties/REFLECT).

De introductie van CFC-regels (Actie 3) bindt de strijd aan tegen vennootschappen gevestigd in het buitenland maar zonder lokale substantie². De maatregel is, zoals hierboven al kort toegelicht, erop gericht om het kunstmatig verschuiven van winst naar buitenlandse dochterondernemingen in landen met een gunstiger fiscaal regime, aan banden te leggen. Wanneer die dochter onvoldoende wordt belast, kan er voortaan een correctie komen bij de moederonderneming.

De OESO staat niet alleen met haar initiatieven. Ook de EU nam verschillende acties, zowel op het vlak van de directe als van de indirecte belastingen.

Zo werden de BEPS-maatregelen bijna allemaal omgezet in de Anti Tax Avoidance Directive (ATAD). Die maatregelen komen de volgende jaren op kruissnelheid binnen heel de Europese Unie. Het lijkt ons inefficiënt om nieuwe maatregelen of belastingen te creëren zonder vooraf de impact van de bestaande BEPS/ATAD-maatregelen te evalueren. Die lossen immers al heel wat issues op.

EUROPEES BTW-STELSEL KLAAR VOOR DE DIGITALE ECONOMIE

Meer in het bijzonder nam de Europese Commissie al veel initiatieven met betrekking tot e-commerce³. De maatregelen treden in twee fases in werking vanaf 2019 en 2021. Zo worden btw-regels waar mogelijk vereenvoudigd, o.a. door het uitbreiden van het mini-éénloketsysteem (MOSS). Dankzij dit mechanisme kan een onderneming buiten de EU haar goederen verkopen aan de Europese consumenten en eenvoudig haar aangifte doen via één portaal. Het zorgt er tevens voor dat de correcte btw-tarieven worden toegepast – in regel de tarieven die gelden waar de consument zich bevindt.

Voorts maken de nieuwe regels een einde aan de btw-vrijstelling voor zendingen van buiten de EU waarvan de waarde dat systeem is vatbaar voor fraude en dus werd het afgeschaft. Hierdoor komt een level playing field tot stand, ongeacht of de goederen al dan niet uit de Europese Unie komen.

Er wordt ook toegekeken op de correcte aangifte en inning van de btw bij levering van goederen of diensten via een onlineplatform.

Onlinebedrijven zullen in de toekomst beter aan hun btw-verplichtingen moeten voldoen. Zo worden de onlineplatformen verantwoordelijk voor het innen van de btw op de door hen gefaciliteerde verkopen op afstand. Dankzij het mini-éénloketsysteem (MOSS) moeten zij zich echter niet langer in elke lidstaat waar ze goederen verkopen, registreren.

Voor start-ups en kmo's betekenen de nieuwe regels een belangrijke vereenvoudiging. Wanneer de jaarlijkse grensoverschrijdende onlineverkoop van een

onderneming minder dan 10.000 euro bedraagt, zal zij de btw-regels van haar thuisland kunnen blijven toepassen, i.p.v. de regels van het bestemmingsland. Er werden ook andere maatregelen genomen, o.m. op het vlak van administratieve samenwerking tussen landen, de juiste vaststelling en inning van btw en andere belastingen. De problemen die door belastingontwijking en -ontduiking ontstaan, worden aangepakt door de inning van de belastingen in de afzonderlijke lidstaten te verbeteren, de grensoverschrijdende samenwerking tussen de belastingdiensten te versterken en het duidelijke beleid van de EU ten aanzien van derde landen in de strijd tegen belastingontwijking- en ontduiking toe te passen.

Het beste voorbeeld van dat laatste is de beruchte zwarte lijst van belastingparadijzen. Hoewel sommigen meewarig doen over de korte lijst, valt het nét toe te juichen dat de lijst niet ellenlang is. Het bewijst dat veel belastingparadijzen zich ertoe verbonden om hun belastingbeleid drastisch bij te sturen en transparanter te maken.

BELGISCHE DEELECONOMIE TRANSPARANT BELAST

Behalve de OESO en Europa ondernemen ook de landen op nationaal niveau actie, ook België. Het Belgische systeem voor de deeleconomie (lees het artikel 'Hoe werkt een digitale onderneming?' op p. 08) krijgt internationaal veel aandacht. Door aan de onlineplatformen meer verantwoordelijkheid te geven voor de inning en doorstorting van de belastingen is de fiscale administratie perfect op de hoogte hoeveel geld er wordt verdiend in de deeleconomie. Omgekeerd blijkt bijklussen of bijverdienen via een onlineplatform voor veel mensen aantrekkelijk vanwege de lage belastingdruk. Omdat de platformen de belastingen direct inhouden is het systeem bovendien administratief eenvoudig te beheren door de werknemers. Kortom, het zorgt voor een duidelijke win-win.

Ondanks de nieuwe Belgische regels blijft het een opdracht om de buitenlandse webshops te sensibiliseren voor het nieuwe systeem en ze te wijzen op hun verplichtingen om de accijnzen en andere taksen of heffingen correct te betalen. ■

Onlinebedrijven zullen in de toekomst beter aan hun btw-verplichtingen moeten voldoen

² De substantie van een bedrijf wordt bepaald door zijn economische onderbouw, zoals zijn personeel en businessassets, en niet enkel door zijn juridische afspraken.

³ E-commerce richtlijn van 28 november 2017, www.consilium.europa.eu/media/31929/st14126en17.pdf